

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 14INT05406

Datum vergadering:

Nota openbaar: Ja

02 DEC. 2014

► **Onderwerp:** Besluit maatschappelijke ondersteuning Hellendoorn 2015, systematiek PGB-tarieven en Beleidsregels PGB 2015.

Advies:

1. In te stemmen met het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015, conform bijgevoegd ontwerp-besluit met corsanr. 14INT05573, onder gelijktijdige intrekking van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2013 met corsanr. 13INT02639);
2. In te stemmen met de onderstaande systematiek ter bepaling van de PGB tarieven voor de Wmo maatwerkvoorzieningen (exclusief beschermd wonen en maatwerkvoorzieningen hulpmiddelen en voorzieningen):

	Ondersteuning	Professional	Niet-professional
1a	Wmo: zelfstandig leven, maatschappelijk deelname	ZIN-10%	20 euro per uur/dagdeel per persoon
1b	Wmo: kortdurend verblijf	ZIN-0%	30 euro per etmaal per persoon

3. In te stemmen met de PGB beleidsregels (bijlage) voor de huishoudelijke ondersteuning, de Wmo maatwerkvoorzieningen (exclusief maatwerkvoorzieningen hulpmiddelen en voorzieningen), beschermd wonen.
4. In te stemmen advies te vragen aan de Wmo-raad. Naar aanleiding van het advies van de Wmo-raad kunnen wijzigingen worden doorgevoerd en kunnen de stukken opnieuw worden aangeboden aan uw college.

Besluit B en W:

Conform advies

Korte samenvatting:

Op 21 oktober 2014 heeft u ingestemd met het definitieve concept van de Kadernota Wmo 2015-2019 en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015. De gemeenteraad heeft op 28 oktober beide documenten vastgesteld. In dit voorstel volgt de concrete uitwerking van de verordening in het Besluit maatschappelijke ondersteuning, (waarin alle zorg in natura (ZIN) en persoonsgebonden budget (PGB) tarieven zijn opgenomen) en de beleidsregels m.b.t. het persoonsgebonden budget (PGB).

Aanleiding:

De Wmo 2015 en de Jeugdwet geven de gemeente vanaf 2015 nieuwe verantwoordelijkheden waar het gaat om de ondersteuning aan onze inwoners. Gemeenten moeten vanaf 2015 klaar zijn om deze nieuwe verantwoordelijkheden uit te voeren. De budgetten die hiervoor beschikbaar zijn zijn aanzienlijk kleiner dan de budgetten die het Rijk voor dezelfde taken beschikbaar had. Binnen de regionale samenwerking op het gebied van AWBZ, Wmo en Jeughulp in Twente ('Samen14') is gewerkt aan gezamenlijke uitgangspunten voor beleid en uitvoering op het gebied van deze transitie. Deze uitgangspunten zijn vertaald naar het regionaal strategisch inkoopdocument dat eerder door u is vastgesteld op 8 april 2014.

De afgelopen maanden is in onze gemeente, samen met verschillende betrokkenen en o.a. de Wmo-raad, intensief gewerkt aan het beschrijven van visie en beleid in de Kadernota Wmo 2015-2019 en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015. Op 21 oktober 2014 hebt u ingestemd met de definitieve versie van de Kadernota Wmo 2015-2019 en de Verordening Wmo gemeente Hellendoorn 2015. De gemeenteraad heeft op 28 oktober jl. beide documenten vastgesteld. In dit voorstel volgt de concrete uitwerking van de verordening in het Besluit maatschappelijke ondersteuning, (waarin alle bedragen zijn opgenomen) en de beleidsregels m.b.t. het persoonsgebonden budget (PGB).

De huidige AWBZ functies individuele begeleiding en groepsbegeleiding zijn door de gemeenten getransformeerd naar de nieuwe maatwerkvoorzieningen "ondersteuning zelfstandig leven" (voormalige AWBZ functie begeleiding individueel) en "ondersteuning maatschappelijke deelname" (voormalige AWBZ functie begeleiding groep). Het gaat om maatwerkvoorzieningen voor alle leeftijden en binnen deze maatwerkvoorzieningen is tevens de 5% persoonlijke verzorging die vanuit de AWBZ naar de Wmo overkomt, opgenomen. Naast deze maatwerkvoorzieningen hebben gemeenten ook het huidige kortdurend verblijf ingekocht, alsmede, indien relevant, het vervoer van en naar de locatie waar de ondersteuning plaatsvindt.

In dit advies (en in bijbehorend besluit) doen wij, aansluitend op de tarieven die voor ZIN zijn bepaald (en op 13 mei 2014 door uw college vastgesteld), voorstellen voor PGB-tarieven m.b.t. de volgende ondersteuningsvormen:

- de Wmo maatwerkvoorzieningen zelfstandig leven (ZL), maatschappelijke deelname (MD), kortdurend verblijf (KV) en vervoer gekoppeld aan de ondersteuning maatschappelijke deelname (VV);

Dit tariefvoorstel heeft geen betrekking op een PGB tarief voor:

- Beschermd wonen (verantwoordelijkheid van centrumgemeenten).
- Bestaande Wmo hulpmiddelen en voorzieningen (komen wel terug in het besluit, zijn gelijk gebleven aan voorgaand Besluit Wmo).

- Huishoudelijke Ondersteuning (voor HO is er reeds een afzonderlijk collegevoorstel aan de orde geweest in college met corsanummer: 14INT05090, de vastgestelde tarieven komen terug in het besluit).
- Jeugdhulp (voor jeugdhulp is er een separaat collegevoorstel (corsanummer 14INT05604) en Besluit (corsanummer 14INT05430).

Relevante eerdere besluiten:

- Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2013 (met corsanr. 13INT02639).
- U heeft reeds de kaders vastgesteld voor het inkopen van maatwerkvoorzieningen Wmo 2015 en jeugdhulp door vaststelling van het regionale strategische inkoopdocument op 8 april 2014.
- Besluit college d.d. 13 mei 2014: instemmen met de tariefsystematiek voor maatwerkvoorzieningen Wmo 2015 en jeugdhulp.
- Besluit college d.d. 9 september 2014: instemmen met Kadernota Wmo 2015-2019 en met Verordening Wmo gemeente Hellendoorn 2015 en
- Besluit college d.d. 23 september 2014: instemmen met herziene versie Kadernota Wmo 2015-2019 en met de Verordening Wmo gemeente Hellendoorn 2015 en deze stukken ter vaststelling voor te leggen aan de raad.
- Besluit raad d.d. 28 oktober 2014 tot vaststelling van de Verordening Wmo gemeente Hellendoorn 2015 en Kadernota Wmo 2015-2019.

Vanaf 2015 zijn we verantwoordelijk voor de nieuwe taken Wmo en de jeugdhulp. In Samen14 verband werken wij nauw samen en bouwen we aan een nieuw stelsel van maatschappelijke ondersteuning. De definitieve gunning van de maatwerkvoorzieningen Wmo en jeugdhulp is onlangs afgerond en de tarieven voor zorg in natura zijn regionaal vastgesteld.

Vanuit deze perspectieven hebben de 14 Twentse gemeenten samengewerkt aan een overzicht van PGB tarieven voor de Wmo maatwerkvoorzieningen (exclusief beschermd wonen en maatwerkvoorzieningen hulpmiddelen en voorzieningen) en jeugdhulp. Met de gezamenlijk vastgestelde beleidskaders, het inkooptraject en de ZIN tarieven voor Wmo en Jeugd hanteren we een deugdelijke systematiek. Deze systematiek zetten we door bij de bepaling van de PGB tarieven. De PGB tarieven zijn afgeleid van de ZIN tarieven die we in Samen14 verband voor deze voorzieningen hebben vastgesteld. Het vaststellen van de tarieven is echter een lokale keuze en daarmee ook een lokale verantwoordelijkheid.

Doelstelling:

- Komen tot een toekomstbestendig Wmo-beleid, passend bij de transitie en transformatie Wmo 2015.
- Komen tot een verantwoord PGB tariefsysteem en een daaruit voortvloeiend tariefsvoorstel voor voornoemde voorzieningen, afgeleid van de ZIN tarieven die we in Samen14 verband voor deze voorzieningen hebben vastgesteld.

Oplossing:

- In te stemmen met het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015.
- In te stemmen met de PGB-tarieven in dit voorstel en het Besluit, en de beleidsregels PGB.

Effecten:

Huidige Wmo hulpmiddelen en voorzieningen

De hoogte van de PGB tarieven en de regels m.b.t. de huidige Wmo hulpmiddelen en voorzieningen (die dus reeds onder gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen), worden overgenomen uit de Verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2013. Dit met uitzondering van de huishoudelijke ondersteuning. De toelichting bij het Besluit 2013 is voor die betreffende artikelen (3 lid 4, 4 en 6) eveneens van toepassing voor de vergelijkbare artikelen (8 tot en met 12) van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015.

Om te voldoen aan de eisen van de nieuwe wet zijn een tweetal noemenswaardige wijzigingen aangebracht ten opzichte van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2013:

- De hoogte van de kostprijs voor Wmo hulpmiddelen die in bruikleen worden verstrekt is gewijzigd ten opzichte van het Besluit 2013. In het Besluit van 2015 wordt de hoogte van de kostprijs vastgesteld op grond van de gemiddelde kosten van vorig jaar, dit jaar en een geschat bedrag m.b.t. volgend jaar. De kostprijs wordt berekend aan de hand van gemiddelde kosten. Het kan dus voorkomen dat een cliënt minder kosten maakt dan het gemiddelde. De vraag is of het juridisch is toegestaan om gemiddelde kosten als kostprijs te hanteren. Het bedrag van gemiddelde kosten waarmee wordt gerekend, is echter zo laag, dat in de praktijk vrijwel nooit aan de orde zal zijn dat de daadwerkelijke kosten minder bedragen. Daarnaast is dit qua uitvoerbaarheid de beste oplossing. Deze keus is dan ook gemaakt om tot een evenwichtiger en duurzamer kostprijs te komen.
- Volgens de nieuwe Wmo mag niet langer gewerkt worden met de verstrekkingvorm van de financiële tegemoetkoming. Met die reden zijn de financiële tegemoetkomingen dan ook tekstueel en technisch 'omgezet' naar persoonsgebonden budgetten. Via een pgb krijgt een cliënt een geldbedrag waarmee hij zelf de voorziening kan realiseren. Dit sluit aan bij de huidige werkwijze bij toekenning van een woningaanpassing, auto-aanpassing, taxikostenvergoeding en verhuiskostenvergoeding. De formele eis om het PGB uit te laten betalen via de Sociale Verzekeringsbank is voorlopig nog niet van toepassing voor de 'oude' Wmo voorzieningen. Met die reden kan op deze manier de huidige werkwijze worden voortgezet voor deze voorzieningen. Voor de cliënt verandert er dan niets voor het jaar 2015.

ZIN tarieven en daarmee ook PGB-tarieven sluiten aan op de uitgangspunten zoals door u vastgesteld in het regionale strategische inkoopdocument.

Op 8 april jl. heeft u het strategische inkoopdocument vastgesteld en de raad geïnformeerd over de kwaliteitscriteria en tariefstelling voor inkoop Wmo 2015 en Jeugdzorg. De tariefsystematiek en het bestek zijn een uitwerking van het strategische inkoopdocument.

Tarieven en bestek sluiten aan op de door de raad vastgestelde uitgangspunten.

De eisen zoals genoemd in het bestek passen bij de eerder vastgestelde uitgangspunten vermeld in het strategisch inkoopdocument. Daarin stelt u onder meer dat de uitgaven voor de Jeugdzorg en de Wmo 2015 moeten passen binnen het door het Rijk beschikbaar gestelde budget.

We bouwen aan een nieuw maatschappelijk ondersteuningsstelsel.

Met de gezamenlijk vastgestelde beleidskaders, het inkooptraject en de ZIN tarieven voor Wmo en jeugdhulp hanteren we een deugdelijke systematiek voor vaststelling van PGB-tarieven. Deze systematiek is opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015. Bij dit advies is uitgegaan van wat inhoudelijk uitlegbaar is en tevens financieel haalbaar is.

Het tariefvoorstel voor PGB-tarieven is gebaseerd op inhoudelijk te verantwoorden keuzes wat betreft een systematiek voor tariefbepaling van, voorwaarden voor en besteding van een PGB.

Op basis van deze keuzes komen wij tot het volgende tariefvoorstel met bijbehorende beleidsregels (beleidsregels zijn te vinden in de bijlage). In deze beleidsregels zijn, naast de tarieven, de belangrijkste regels opgenomen over voorwaarden, weigeringsgronden, besteding en verantwoording van het PGB. Deze beleidsregels hebben betrekking op de Wmo maatwerkvoorzieningen, beschermd wonen en jeugdhulp.

Wij adviseren een PGB tarief bestaande uit ZIN -/-10% Wmo en ZIN -/- 10% Jeugd, met de volgende argumentatie:

- een 10% lagere afslag voor Wmo en Jeugd hanteren is verantwoordbaar en uitlegbaar. Wanneer een cliënt een PGB wenst is er per definitie lagere overhead omdat er geen of beperkt regie nodig is. Uit de praktijk blijkt dat de huidige overhead ruim 30% bedraagt. Een afslag van 10% is daarmee redelijk. Vaak gaat om kleinere organisaties of zelfstandige professionals met minder overhead dan ZIN-aanbieders en voert de klant zelf coördinerende activiteiten uit. Ook brengt het PGB-proces minder administratieve lasten met zich mee dan het ZIN-proces.

- Financieel blijft deze variant voor onze gemeente (overigens voor alle Twentse gemeenten) binnen de budgettaire kaders én er is een minder groot verschil tussen de voor- en nadelen op de Wmo en jeugdhulp. M.a.w. de bandbreedtes zijn kleiner.
- Dit voorstel is consistent: voor zowel Wmo als jeugdhulp wordt één en hetzelfde afslagpercentage gehanteerd uitgaande van het ZIN tarief. Wanneer het PGB wordt uitgevoerd door een niet-professional hanteren we de tarieven conform de hiervoor geadviseerde tarieven door de VNG.
- Het PGB-tarief voor (kortdurend) verblijf (voor professionals) stellen we gelijk aan het te hanteren ZIN-tarief. Wij achten het niet gerechtvaardigd om te korten op het ZIN-tarief, omdat het tarief dan niet toereikend is om de ondersteuning te leveren.

Planning:

Met de vaststelling van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015 en de beleidsregels PGB, komen we tot een concrete uitwerking van het strategische beleid (Kadernota Wmo 2015-2019) en tot een concrete aanvulling op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015. Na vaststelling van het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 kunnen de bepaalde tarieven worden opgenomen in het digitale systeem van de gemeente Hellendoorn, zodat facturen kunnen worden betaald en budgetten kunnen worden toegekend.

Financiële consequenties:

Elke gemeente ontvangt in 2015 budget op basis van de historische uitgaven 2012/2013. Dus ook voor PGB. Dat betekent dat wanneer we voor 2015 als gemeente hogere PGB-tarieven hanteren dan onder de AWBZ het geval is, er ook meer PGB uitgaven zijn, uitgaande van gelijkblijvend volume.

De afweging voor het te hanteren kortingspercentage, is een lokale aangelegenheid. Op totaalniveau passen de voorgestelde PGB-tarieven binnen de budgettaire kaders. Dit is op regionaal niveau doorberekend, uitgaande van gelijkblijvend volume.

In dit advies is gekozen om voor de bepaling van de PGB tarieven een systematiek te hanteren die gelijk is aan die van de bepaling van de ZIN tarieven. Dat betekent: per maatwerkvoorziening en per niveau een apart PGB tarief, zijnde een afgeleide van het door ons vastgestelde ZIN tarief. In dit voorstel prefereren we het belang van starten per 2015 met een duidelijke en transparante systematiek van tariefbepaling boven mogelijke voordeel- en/of nadeelsituaties per maatwerkvoorziening. Dit met het oog op toekomstbestendigheid van het systeem respectievelijk stelsel en omdat het totaal binnen de budgettaire kaders past.

Personele consequenties:

N.v.t.

Juridische consequenties:

Het Besluit maatschappelijke ondersteuning Hellendoorn 2015 en de Beleidsregels PGB, moeten worden bekendgemaakt voor 1 januari 2015.

Informatisering / Automatisering:

N.v.t.

Burger- en overheidsparticipatie:

Bij de totstandkoming van het Wmo beleid en de Wmo verordening zijn zoveel mogelijk reacties van de Wmo-raad, inwoners en organisaties meegenomen, voordat deze stukken tot vaststelling aan college en raad werden voorgelegd.

Ook voor de huidige stukken wordt de Wmo-raad om advies gevraagd. Naar aanleiding van het advies van de Wmo-raad kunnen wijzigingen worden doorgevoerd en kunnen de stukken opnieuw worden aangeboden aan het college.

Communicatie:

- Communicatie naar inwoners en cliënten wonende in de gemeente Hellendoorn is reeds gaande en zal worden gecontinueerd.

- Het besluit wordt ter kennisname aan de leden van de commissie Samenlevingszaken gestuurd.

Overige consequenties:

N.v.t.

Bijlagen:

- Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2015
- Beleidsregels PGB